

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את ביטחונך ביטחון עצמי

ברירה אל מקומות נפולים של הנפש

ישנו תחום חיצוני מאוד של אנשים חסרי מודעות ויציבות בעלי נפש חלשה, נפולה ורחוקה מבריאות. אלו, בעתות מצוקה אינם בורחים לשורשם אלא הם פונים לכל מיני אמצעים חיצוניים על מנת להסיח את דעתם מצרתם ויגונם, כגון: פניה לזלילה, שקיעה במיטה לשעות ארוכות, שתיה חריפה, השמעת מוזיקה קצבית בטירוף, עיסוק במדיה וכדו' כל מיני תנועות, תופעות והתנהגויות של היסחי דעת למיניהם.

ישנם שאינם נפולים עד כדי כך, אך עדיין הצדדים הגסים השלילים של הנפש בולטים אצלם יתר על המידה. הזכרנו את אותם בני אדם שמתפתחת אצלם תפיסה מעוותת על בסיס מידות רעות: גאווה, שחץ דמיון וכדו', שכביכול הם בעלי כוחות ויכולות מסוימות, בעוד שתכונות אלו אינן קיימות בהם במציאות. גם אלו עלולים לשגות ולחשוב כי לבטח הכישרונות המדומים הם העוגן והשורש שלהם.

זיהוי גופני חיצוני מול זיהוי נפשי פנימי

בכל אדם קיימות שני מערכות הפועלות במקביל: מערכת של גוף ומערכת של נפש. ישנו מיעוט

דע את שמחתך • שמחת הרגל פרק ה'

יש הרבה פנים לחלקים, של כח השמחה בנפש האדם. נבאר קצת את שורשי הדברים. מה שנאמר להדיא בתורה לשון שמחה, הוא במצות שלוש רגלים (דברים טז, יד) ושמחת בחגך והיית אך שמח. השמחה היא לפי שהוציאנו מעבדות לחרות, הקב"ה גאל את הכנסת ישראל, והוציא אותם ממצרים, וההוצאה הזו היא לחיי שמחה. על כן יש מצווה דאורייתא בשלשה רגלים לשמח.

השמחה ברגלים זה שמחה שאפשר לבטא אותה בגוף, על כן מצינו בחז"ל (סוכה נא, ב) שהשמחה נאמרה על רגלי האדם, מי שלא ראה שמחת בית השואבה, לא ראה שמחה מימיו. זוהי שמחה שהגוף מגלה אותה.

על כן אומרת הגמרא (פסחים קט, א), בזמן שבית המקדש קיים, אין שמחה אלא בבשר. כאשר האדם אוכל מבשר הקדשים, בזמן שבית המקדש קיים, אזי השמחה חוזרת לבשר שלו. זה לא רק שהוא אוכל בשר, כי על זה נאמר (ישעיהו א, יא) למה לי רוב זבחיכם, אם הקדושה של הבשר, לא נבלעת בבשר שלו, באיברים של האדם, זה לא שמחת חג. זה לא שמחה של שלוש רגלים. בזמן שבית המקדש קיים, אין שמחה אלא בבשר. ומי שזוכה לאכול את אותו בשר בקדושה, בטהרה, בתשובה, אזי הבשר שלו מגיע לשמחה, השמחה מתגלה במדרגה של בשר, על דרך שנאמר (תהלים פד, ג) ליבי ובשרי ירננו לאל חי. הבשר שלו מזדכך. היפך מתאוות מזון, מתגלה קדושה בבשר.

אבל משחרב בית המקדש, אין לנו מקום להעלות בו זבח, אין קרבנות, לא כהן ולא מכפר. אומרת הגמרא (שם) אין שמחה אלא בין, שנאמר (תהלים קד, טו) יין ישמח לבב אנוש. מה ההבדל בין שמחה של בשר, לבין שמחה של יין, השמחה של יין היא על דרך שאמרו חז"ל (עירובין סה, א) נכנס יין יצא סוד. ועל כן השמחה שגנוזה במעמקי הנפש, השמחה שכולה סוד, יצאה עם היין החוצה. ועל זה נאמר ויין ישמח לבב אנוש, שהשמחה היא בלב האדם, הם שני חלקים של אותו מטבע. נכנס יין יצא סוד, ומהמקום הזה מתגלה שמחה.

טעם איסור השחוק

השמחה עתה אינה שמחה שלימה, כי אפילו ברגלים שנאמר בהם דין שמחה, השמחה היא על הגאולה ממצרים, והיא לא היתה גאולה שלימה, ועל כן השמחה איננה שלימה, אך לעתיד לבוא תהיה לנו שמחה שלימה, כי אז תהיה גאולה שלימה, וממילא יהיה שמחה שלימה.

על כן נאמר בחז"ל (ברכות לא, א) אסור לאדם שימלא פיו שחוק בעולם הזה. שנאמר (תהלים קכו, ב) אז ימלא שחוק פיני, ולא עתה. עומק הדבר, כי שורש הגאולה בעולם הזה היא בגאולה ממצרים, גאולה מפרעה שכידוע נקרא פה רע. אך כיון שבשעה שהם יוצאים ממצרים, נאמר (שמות יב, לח) וגם ערב רב עלה עמם, על כן הפה רע לא נתקן בשלמות, והגאולה היא לא שלימה. מצד הפה טוב, מותר לו לאדם לשחוק בפיו. מצד כך (ברכות לה, ב) אין שירה אלא על היין. אבל מצד חלקי הפה רע, שלא נתקן ביציאת מצרים, החלק הזה לא חל בו שחוק לעולם.

חז"ל (שבת קמט, ב) אומרים שכל ימיו של נבוכדנאצר הרשע, לא עלה שחוק בפיו של אדם. הטעם לכך הוא, דנאמר בו (דניאל ב, לח) אנת הוא רישא די דהבא, שהוא עומד במקום הראש, על כן יש כאן גלות הפה, אין כאן גילוי של פה שלם. אזי נשאר פה רע. באותו מקום שהפה הוא רע, שם אי אפשר למלאות פיו שחוק.

על הגאולה העתידה אומרים חז"ל (ילקוט שמעוני ישעיהו תקז. זוהר חדש ח"א יד, ב) ליבא לפומא לא גליא, וכן אמרו חז"ל (סנהדרין צט, א) לליבי גיליתי, לאברי לא גיליתי. על כן הגאולה נמצאת בגילוי, באופן שנקרא לב. אבל על הגאולה הנמצאת במקום שנקרא פה, על אותו פה שעליו נאמר לפומא לא גליא, על אותו פה נאמר, אסור לו לאדם שימלא פיו שחוק. ורק לעתיד לבוא כשיתגלה, נאמר אז ימלא שחוק פיני.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

כשמתגלה השמחה ממקום מעמקי הנפש, השמחה שמתגלה משם, הבשר לא יכול לקבל את אותה שמחה. מתגלה מעמקים פנימיים יותר של שמחה. בזמן שבית המקדש קיים, השמחה יכולה להתגלות באיברים. בזמן שאין בית המקדש קיים, הכלים נשברים. הבשר שנאמר עליו (אבות ה, ה) בבית המקדש, שמעולם לא הסריח בשר הקודש מעולם, כשנחרב הבית הבשר התקלקל. על כן השמחה היא ביין, משנכנס יין יצא סוד. השמחה היא ממקום עמוק שבנפש.

שמחת פורים

יש עוד מין שמחה, שמחת הפורים, שנאמר בה (מגילה ז, ב) חייב איניש לביסומי בפוריא, עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. השמחה מגלה ומתגלה ממקום השחוק שבנפש, ושם מתגלה השמחה. השמחה שמתגלה מאותו מקום, זה שמחה שהגוף כשהוא שומע אותה, שהוא מרגיש אותה, הוא מתבטל. אין לו קיום.

שמחת השבת

יש עוד מין שמחה שמגיעה מהמקום הפנימי של הנפש, בשבת יש דין של שמחה, כמו שנאמר (במדבר י, י) וביום שמחתכם, ואומר הספרי (בהעלותך יט) אלו השבתות. ועל זה נאמר בכתוב

(ישעיהו נח, יג), אם תשיב משבת רגלך, עשות חפצריך ביום קדשי, וקראת לשבת עונג, לקדוש ה' מכובד. מה ההבדל בין שמחה של שבת, לבין שמחה של יום טוב, שהיא שמחה שבאה ממקום העונג. שמחה של יום טוב, זה מה שיוצא לחוץ, יש מהלך של ריקוד ברגל. אך בשמחה של שבת, נאמר אם תשיב משבת רגלך, אין שם ריקוד של רגליים, זה מה שנשאר אצל האדם בפנים. זה עומק שמשם מגיע השמחה, והשמחה באה ממקום העונג.

על זה נאמר בחז"ל (שבת י, ב) מתנה טובה יש לי בבית גנזי, ושבת שמה, לך והודיעם. המתנה טובה שנקראת שבת, כי ביום שמחתכם - אלו השבתות. שם השמחה גנוזה במעמקי הנפש.

שצר לה.

אמנם ודאי שאף לאדם פנימי החי עם נפשו השאלה - 'היכן היא הנקודה החזקה בך?' רלוונטית גם למערכת הגופנית שלו. אבל יש עיקר ויש טפל, וצריך להיות ברור ומוחלט שעיקר מהלך חיי האדם הוא מהלך נפשי ולא גופני. במידה ואדם מזהה את ביטחונו בהתלבשויות של גוף, זוהי הוראה ברורה שעיקר חיותו היא ברובדים החיצוניים.

זיהוי בענפים הרחוקים משורש הנפש

נבהיר, כי גם אצל אנשים יציבים יחסית בעלי מודעות והכרה עצמית ברמה מסוימת, כאלו המודעים לכוחות הנפש שפועלים בתוכם בכלל, לסגולות ולתכונות הטובות והחזקות שלהם בפרט, הם קרובים לטעות בזיהוי שורש הנפש. וזאת מחמת שטיבה של ההכרה שהם מכירים את עצמם, הינה הכרה של הענפים הרחוקים של נפשם, אך הם לא מכירים את עצם הנפש שלהם על תכונתה השורשית.

אלו אותם אנשים העוטים על עצמם מעטה חיצוני של כל מיני תכונות וכישורים שהם פיתחו לעצמם על בסיס תכונות ההסתגלות וההישרדות. ברם הללו רחוקים מזהו פנימי אמיתי עמוק. הם נלאים למצוא את מקום השורש האמיתי של ה-'אני' האמיתי שלהם. מחמת כן, הם טועים ובורחים לדברים שהם אינם הם. בטחונם נשען על תכונות וכוחות חיצוניים, ענפים רחוקים וארעיים או אף דמיוניים. וכמובן שם האדם לא יוכל למצוא ביטחון אמיתי, חזק ויציב.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

ויכולת החזנות המקצועית שלו נעשית נקודת העוגן והביטחון מבחינתו. שהרי זהו מקור היציבות הכלכלית שלו. על בסיס תכונה זו מכבדים ואוהבים אותו, וביחס אליה יוצרים איתו קשרים.

אולם צריך להבין ברור, תכונות גופניות לעולם לא יכולים להיות תכונות השורש של הנפש! תכונות גופניות עליהם אנשים נסמכים, הם נקודות הביטחון הנפולות שלהם.

ניתן דוגמא נוספת המבטאת את ההפרש בין תפיסה גופנית לתפיסה נפשית: ישנו פתגם

השגור בפי ההמון - 'ביתי הוא מבצרי'. ברם בהתבוננות מועטה מובן מיד כי הגדרה זו נובעת מתוך מבט של אנשי חומר. אדם שכל תפיסתו היא בחומר, הרי שביתו נעשה מבצרו. מה שאין כן אדם שחי חיי נפש - אזי מבצרו הוא בתוך חדרי הנפש הפנימיים שלו.

כאשר אדם שומע את צליל השאלה - 'היכן היא הנקודה החזקה בך?' על מה את בוטח?', מיד צריכה להתעורר בו האבחנה היכן אני נמצא? השאלה נתפסת כשאלה נפשית או גופנית? האם אני נמצא היכן שגופי מזהה את מקומו, השתייכותו וענייניו, כגון: ביתי, עבודתי, נכסי, חשבון הבנק שלי, הרופא שלי. כל התשובות הללו הם ענפי מערכת הגוף.

או שאני מזהה את עצמי עם נפשי, שהיא יונקת את חיותה מכוחותיה, היא חווה אותם. ביטחונה על התכונות החזקות שבה, ואליהם היא בורחת בעת

של בני אדם המזהים את עצמם עם נפשם - הם חיים בתוך עצמם עם כוחות נפשם. הם פועלים עם כוחות אלו מתוך הכרה והבנה פנימית של התהליכים המתרחשים בתוכם. לעומתם, חלק נרחב מכלל הציבור התפיסה שלהם ביחס לעצמם מתחילה ונגמרת במערכת הגופנית. הם מזהים את עצמם כגוף, ומערכת הנפש שבהם נעלמת לגמרי, הם כמעט ולא מודעים לה. בעוד שהראשונים מתייחסים לשאלה - 'להיכן אני בורח?' כאל שאלה נפשית, האחרונים קולטים את השאלה

כאילו היא מיוחסת אל כוחות ותכונות גופם. ובעצם בכל נידון או שאלה שתעלה, כל אדם יענה לפי מדרגתו: הראשונים יתפסו זאת ביחס לכוחות נפשם, והאחרונים יתפסו זאת ביחס לרובד המעשי, מחמת שהם פועלים את פעולותיהם רוב ככל זמנם עם גופם.

לדוגמא: פעם שאלתי יהודי אחד 'מהי הנקודה החזקה שלך?'

הוא ענה לי - 'אני חזן!'. ניסיתי להבהיר את השאלה - 'מהי תכונת הנפש הכי העמוקה שקיימת אצלך?' והוא ענה - 'יש לי קול ערב, מאוד אוהבים לשמוע אותי מתפלל ומפייט'.

אם הייתי שואל אותו להיכן הוא בורח בזמן של קושי. מסתבר שהוא היה חושב לעצמו - 'כשקשה לי הרי אני משמיע לעצמי קטעי חזנות. וכשנגמר לי הכסף אני נענה להזמנות או יוזם הופעות חזנות בחו"ל, מזה אני מוצא את רווחתי ומשענתי'.

ואם כן, לפי תפיסתו תכונת הקול הערב

אלו אותם אנשים העוטים על עצמם מעטה חיצוני של כל מיני תכונות וכישורים שהם פיתחו לעצמם על בסיס תכונות ההסתגלות וההישרדות.

גופו ומקנח כל גופו אבר אבר. ובירושלמי התירו אבר אבר. ועיין שם (פ, ע"ב), טפלה אבר אבר.

ובטעם הדבר שמותר רחיצת אבר אבר, כתב הרשב"א (שם), לט, (ע"ב) וז"ל, רחיצת כל גופו אבר אבר מותר דבר תורה, משום שכיון דרחיצת אבר אבר צורך כל נפש ומותר, לא חלקנו באברים שנאמר רגליו בלבד מותר אבל זרועו או שוקו אסור, וכיון שכן נמצא בשעה שהוא רוחץ אבר זה בהיתר הוא רוחץ, וכשחוזר ורוחץ את השני גם הוא בהיתר הוא רוחץ, אלא שאסור מדרבנן, עכ"ל.

והנה בתפיסת גוף יש תפיסה של כללות, כל גופו או רובו ככולו. ויש תפיסה של אברים אברים. ולהלן יבואר, שמדין "אדם" זהו תפיסה של כללות, ומדין בהמה זהו תפיסה של אברים אברים. ובעומק תפיסת חי הוא תפיסת כולו, ותפיסת מת הוא תפיסת אברים אברים. כגון מ"ש (יומא, פו, מ"ו) על שעיר המשתלח - ודחפו לאחוריו, והוא מתגלגל ויורד, ולא היה מגיע לחצי ההר עד שנעשה אברים אברים. וכן בשחיטת כל בהמה, נעשית אברים אברים. וכן אמרו (אהלות, פ"ז, מ"ו) האשה שהיא מקשה לילד, מחתכין את הולד במעיה, ומוציאין אותו אברים אברים. וכן גבי סוטה אמרו (ילק"ש, במדבר, ה, תשח) מתפרקת אברים אברים. ולהיפך דבר חי, שלם, אינו של פרקים אברים אברים. וזהו דין של מנורה, וכמ"ש (ברייטא דמלאכת המשכן) שומע אני יעשה אברים אברים (פרקים) וידיבקם לה, ת"ל ממנה יהיו. וזהו מדרגת אדם חי, וכמ"ש המהר"ל (נר מצוה, ד"ה במדרש במדבר) וז"ל, מקשה תיעשה וגו', ר"ל כולה עשיה א', עשייה אברים אברים, כמו האדם שהוא גוף אחד ויש בו אברים מחולקים, עכ"ל.

ומצד התיקון יש מהלך של אברים אברים באדם, כמ"ש בתיקונים, ונהרגים על יחודו, כמו דאמר מתרפקת על דודה, אל תקרי מתרפקת אלא מתפרקת, נופלת פרקים פרקים, אברים אברים, על דודה. וזהו יקר בעיני ה' המותה לחסידי.

ועיקר גילוי "כל גופו" נגלה בטבילה במ' סאה, ובשורש ב"מים חיים". וז"ל הרדב"ז (מצוה תנה) ושיערו חז"ל מ' סאה כדי שיעלו המים כל גופו בפעם אחת, שמא בתוך שהוא מטהר אבר אבר, יטמא השני. גם כי יש טבילות צריכות כוונה, ורחוק הוא להמשיך הכוונה בזמן שהוא מטהר אבר אבר, ולכן צותה התורה להטביל כל גופו בפעם אחת, עכ"ל. ובדקות, זהו מדין "כל גופו" בעצם, ולא רק חשש חיצוני באופן טהרתו שמא לא יטהר כראוי.

ובעומק טהרת מקוה יציאה ממוות, טומאה, תפיסת אבר אבר, לחיים, טהרה, תפיסת כל גופו.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

ברכות, ב, ע"א – הקטר חלבים ואברים מצותן עד שיעלה עמוד השחר, וכו', א"כ למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה. ונחלקו הראשונים (רש"י והרמב"ם) האם בהקטר חלבים ואברים מדרבנן עד חצות או עד עלות השחר. דלשיטת רש"י מ"ש שם עד חצות, קאי על ק"ש ואכילת קדשים, ולא על הקטר חלבים ואברים. ויתר על כן אמרו (פסחים, סח, ע"ב) תניא, א"ר שמעון, בא וראה כמה חביבה מצוה בשעתה, שהרי הקטר חלבים ואברים (ופדרים) כשרים כל הלילה, ואין ממתין להם עד שתחשך. ומיירי באברי עולה שנזרק דמן ביום, כמ"ש רש"י שם. והיינו שכשר הן בבחינת יום, חסד, ימין. והן בבחינת לילה, שמאל דין.

ואמרו (מנחות, כו, ע"א) הקטר חלבים ואברים בין בימין בין בשמאל כשרה. וכתבו בתוס' (שם) וז"ל, מצי למימר דאתיא כר"ש כמו דסיפא דקומץ אבל לרבנן בעי ימין, אי נמי אפילו לרבנן איכא לאכשורי הקטר חלבים בשמאל כמו הולכת איברים לכבש דלעיל בסוף פ"ק, עכ"ל. והיינו שכשר בין בימין ובין בשמאל, כמו שכשר בין ביום ובין בלילה, ודו"ק.

וגדרו כלשון המרומי שדה (מגילה, כ, ע"ב) הקטר חלבים ואברים ישנו ביום אלא "שנמשך" כל הלילה, עכ"ל. והיינו שהלילה המשך של יום, ודו"ק. וברא"ם כתב דכשר בלילה רק בדיעבד. ועיין מקדש דוד (קדשים, סימן כז).

וכתב השפת אמת (יומא, כז, ע"א) על דברי הגמ' שם, כיון דלאו עבודה דמעכבא כפרה היא לא תיבעי כהונה, קמ"ל דבעי כהונה. וז"ל, לכאורה קשה דהרי הקטר חלבים ואברים נמי לא מעכב כפרה מ"מ פסולין בזה, ואולי כיון דהוי בגוף המזבח טפי אע"ג דלא מעכב כפרה צריך כהן, עכ"ל. והיינו שבעי כהונה שהוא בחינת "איש חסידך" נמשך ימין ומתפשט אף בשמאל, כנ"ל. וזהו מדין שנעשה בגוף המזבח, כי "גוף" מחבר ימין ושמאל, ודו"ק. אולם העיקר באברים הוא ימין, בחינת רמ"ח אברים, רמ"ח גימט' אברהם, כנודע, אותיות אבר-מה. ולכך שם עבודה בעיקר אינה אלא ביום כמ"ש הרמב"ן. עיין אבן האזל (ביאת המקדש, פ"א, השמטות ומילואים) בביאור דברי הרמב"ן האלו. ולילה כשר מדין לילה הולך אחר היום.

והנה מקור הילפותא של דין זה, ילפינן מפסח, כמ"ש (שמות, לד, כח) ולא ילין לבוקר זבח חג הפסח, ומהכא ילפינן לכל הקטר חלבים ואברים שכשר עד עלות השחר. ובפסח מצרים נאמר לילה כיום יאיר. וזהו השורש שכשר כל הלילה, כי נמשך בו הארת היום. והוא השורש לכל דין קורבנות שנאכלים ליום ולילה, שהלילה נמשך אחר היום.

שבת, מ, ע"א – אתמר, חמין שהוחמו מע"ש, רב אמר למחר רוחץ בהן כל גופו אבר אבר, ושמואל אמר לא התירו לרחוץ אלא פניו ידיו ורגליו. ומעין כך אמרו בתוספתא (שבת, פ"ז) לא יתן אדם שמן ע"ג ראשו וילך למרחץ, אבל סך כל

בא | כ-ק

ובכל אלהי מצרים אעשה שפטים. אלקים דקדושה, ולעומתו אלהים אחרים. והנה שם אלקים, יש לו ק"כ צרופים. כי נודע, שחמש אותיות בונות ק"כ צרופים. וכלשון עמק המלך (ש"א, פרק מג) שם אלהים יש בו ק"כ צירופים (עיין עץ חיים, שער טו, פ"ו. ושער ט, פ"א. ושער מו, פ"ז), כי לכל אות מאלהים יש לו כ"ד צירופים, עכ"ל. ועד ק"כ צירופים זהו בקדושה. עיין עץ חיים (שער השמות, פ"ו). ואח"כ זהו אלילים, גימט' קכ"א. כ"כ ברמ"ז. ועיין פע"ח (שער ר"ה, פ"ד). ולשם (דע"ה, ח"ב, ד"כ, ענף ב, סימן ז). וכתב בעמק המלך (ש"א, פמ"ג) וז"ל, ובטומאה יש ק"כ צרופי אלהים עם השורש, הרי קכ"א, עכ"ל. ובשער ו' (פמ"ח) כתב וז"ל, ובקדושה יש ק"כ אלהים, כי ב' אותיות בונות ק"כ בתים, ובטומאה קכ"א, בסוד כל המוסיף גורע, עכ"ל. ושורש הכל הוא עגל הזהב, שעשו אותו ק"כ קנטרין (כ"כ בב"ר). ועיין גור אריה (שמות, לב, ד). וזהו עגל "מסכה", "מסך" עולה בגימט' ק"כ. ואמרו (ילקוט) שהיה לפרעה ק"כ אלפים חילות. עיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן קפד).

וכאשר האדם בשלמותו, נגלה לו שם הוי"ה, וזה אילו זכה ואכל מעץ החיים וחי לעולם. אבל כאשר אכל מעץ הדעת, דבק בשם אלהים, "והייתם כאלהים יודעי טוב ורע". וכתב בירושלמי (נויר, פ"ז, ה"ב) שאחרי ק"כ שנה הגוף חוזר למלוא תרוד אחד רקב. וכתב בעמק המלך (ש"ו, פרק עב) וז"ל, והיו ימיו מאה ועשרים שנה (בראשית, ו, ג), בסוד ק"כ אלהים, עכ"ל. וזהו מדת הדין, כנודע, שמקצר ימיו של אדם כי דבק במדרגת כסיל, גימט' ק"כ. עיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן קכא).

והתיקון לכך ע"י משה שחי ק"כ שנה. וכתב במגלה עמוקות (שמות) וז"ל, הסנה - שהוא

בגימט' ק"כ (עיין שמו"ר, ב, ט. וכ"כ בעמק המלך בכמה מקומות), שהראה הקב"ה למשה שיהיה שליחותו בזה העולם ק"כ שנה מנין הסנה. (ועיין מגלה עמוקות, ואתחנן, אופן קח - שמשה התענה קכ"א תעניות לתקן קכ"א אלילים, עיי"ש). וכמו ששליחותו שלו לזה העולם ק"כ, כן היה ג"פ על ההר כל פעם מ' יום, הרי ג"פ מ', ק"כ, לקבל ק"כ שנה שהיה חי בזה העולם. ז"ש בהוציאך את העם תעבדון את "האלהים" על ההר הזה, על ק"כ צרופי אלהים שעלה (ולכך ירדו ק"כ רבוא מלאכי השרת וכתרו להם כתרים) אל האלהים. והיה "איש האלהים" לפי מותו, והמתיק כל ק"כ בתים, עכ"ל. והשורש בגלגול קודם של משה, שהיה נח, כנודע. ושם בנה את התיבה ק"כ שנה להשיב בני דורו בתשובה, אולם לא זכה. ואף משה לא זכה בשלמות לק"כ הצירופים להמתיקם. (עיין ליקוטי תורה, וירא). וכמ"ש במגלה עמוקות (ואתחנן, אופן מט) וז"ל, ידוע שיש ק"כ צירופי אלקים. ומשה לא היה יכול להמתיק רק קי"ט צירופים כמנין מע"ט, כמ"ש (תהלים, ח, ו) ותחסרהו מע"ט מאלהים. זש"כ (ויקרא, א, א) ויקרא אל משה וגו' מאהל מועד, מועד גימט' ק"כ, וזהו א' שחסר ממשה, וז"ש מאהל מועד ולא כל מועד"ד, זהו א' זעירא של ויקרא, א' שהיה חסר מן הצרופים, עכ"ל. ועיי"ש באופן ק"א. ועיין קהלת יעקב (ערך אלהים) וז"ל, אלהים ר"ל, אחד לא ישיג מק"כ הצרופים, עכ"ל. והשורש לכך מצד הקלקול, ע"ז, אלילים, שהוא בגימט' קכ"א כנ"ל, והוא בבחינת כל המוסיף גורע. ולכך מושג רק קי"ט, ודו"ק. והשורש עמלק, הנקרא לץ, שהוא גימט' ק"כ, כמ"ש בעמק המלך בכמה מקומות. וכוחו של עמלק ב"פ אלקים, ר"מ צרופים, גימט' עמלק ר"מ. כ"כ בקהלת יעקב בכמה מקומות. עיין קהלת יעקב ערך צהר, וערך צל.

ויש בחינה נוספת של ג"פ אלקים, שעולה ש"ס. עיין עץ חיים (שכ"ב, פ"ג, מ"ק). וק"כ צרופי אלהים, יש בהם ת"ר אותיות, ה"פ ק"כ עולה ת"ר. (ועיין לשם, הקדו"ש, שער הפונה קדים, פרק כז). וכתב בבית עולמים (דף קכז) וידוע כי בשם אלקים יש ק"כ צירופים, גימט' סמל, וכו', ויש בהם ת"ר אותיות (עיין עמק המלך, שיי"ג, פכ"ח), גימט' שקר, עכ"ל. אותיות קשר - שקר, שמשקר בקשר, כי "קשר רשעים אינו קשר". ולכך אין צירוף אותיות ק-כ, בכל התורה כולה! וזהו מדרגת עלמא דידן, שית אלפי שנין, עלמא דפרודא. וכתב ברקאנטי (ואתחנן) כי דור הוא נ' שנה, כעולמו של יובל, והרי שיש בכל משך ימות עולם, ק"כ דורות, והבן היטב. ועוה"ז "שית" אלפי שנין, בחינת אות סמ"ך (ששים) גימט' ק"כ. ולכך אנשי כנה"ג, ק"כ זקנים, ודו"ק.

ושורש שם אלקים בבחינת ק"כ הצירופים שבו, הוא בשם הוי"ה, בחציו הראשון י-ה, וי"ד פעמים ה"א, עולה ק"כ. והוא שורש המיתוק של דין ברחמים, שיונק שם אלהים מהוי"ה. ובאבות, כשמת יצחק שהוא מדת הדין, אלקים, היה יעקב בן ק"כ שנה, והיינו שיעקב - רחמים, מיתק ק"כ שנה מחיי יצחק, ודו"ק.

וכאשר מתגלה תיקון ק"כ, ע"י השורש קכ"א כנ"ל, מצד התיקון, אזי נעשה אחד. וזמ"ש (שמות, יב, לו) ויסעו בני ישראל וגו', ופרש"י, ק"כ מיל היו, ובאו שם לפי שעה. והיינו שנעשה ק"כ לאחד, ודו"ק. והוא הארת יוה"כ, שישי בין מ"ת ליוה"כ, ק"כ יום. עיין רא"ש (דברים, י, י).

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

בקרוב

בחניות הספרים בארץ

ספר נפש החיים שער ד'

נאמר פעם אחרת "ותרד פלאים" שהם ג' אלפין הנ"ל (גימ' לחם, עיי"ש, אלף, יו"י, גימ' כו), לכך נאמר ויפול מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש, שהם כנגד הפגם שעשה בשלשת אלפין.

ועוד. כתיב (במדבר, לה, ד) מגרשי הערים אשר תתנו ללוים מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב. ואמרו (עירובין, נא, ע"א) אלפים אמה עגולות. ועוד איתא במסכת סופרים (פ"א, ה"ב) עוג, וכו', ושתיתו אלף מדות. עוג - עוגה - עיגול.

יושר

ג' קוים ג' אלפים דתיקון (היפך עגל כנ"ל). ואמרו (עירובין, כא, ע"ב) אמר רב המנונא, מ"ד (מלכים, א, ה, יב) וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף, מלמד שאמר שלמה על כל דבר ודבר של תורה שלשת אלפים משל.

שערות

עשו איש שעיר. ואמרו (ב"ר, חיי שרה, ס, יג) אחותנו את היי לאלפי רבבה, ועמדו ממנה אלופים מעשו, ורבבה מיעקב, אלופים מעשו אלוף תימן, אלוף קנז. מיעקב רבבה, דכתיב (יחזקאל, טז, ז) רבבה כצמח השדה נתתיך. וי"א אף אלו ואלו עמדו מישראל, דכתיב (במדבר, י, לו) ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל.

אזן

יצא בה אות ה', בצורת ה' אלפין. שורש לאלפים. ומילוי אות ה"א עולה וא"ו, והוא השורש לכל שית אלפי שנים, כמ"ש הגר"א (תיקון נים, תיקון ע, קסג, ב, ליקוט).

חוטם

יצא בה אות ו' בצורת וא"ו אלפין, שורש לאלפים. ועיין אור השכל (ח"ו) ודע, כי הנשימות אשר לאף הן אלף, רמז זה, אלף אלפין ישמשוניה (דניאל, ז, י) והוא בגימט' אלף נשימות האף (והבן אלף, אף-ל) וכו', וכמו שאם תעביר הזכרת אלף מהאות לא יהיה מציאות לאות הנחשב להזכר, כן אם תעביר נשימה מהאיש לא יהיה מציאות לחייו. ועיין בדבריו בספר החשק (ח"ב, ס"ב) בסוד נשימה לאף, שהיא (בהיפוך אותיות) אימה לנפש, שלפי האמן, הפליא שמן, מל-פני האש.

פה

יצא בה אות ד', צורת ד' אלפין, שורש לאלפים. וככללות כל כ"ב אותיות כ"ב אלפין. וכמ"ש (במדבר, ג, לט) שנים ועשרים אלף.

ואמרו בפסיקתא זוטרותא (חיי שרה, כד, ס. ומעין כך בב"ר שם) ויברכו את רבקה ויאמרו לה אחותינו את היי לאלפי רבבה. א"ר חייא בפה היו מברכין, תדע לך שהרי לא נפקדה רבקה עד שה-תפלל עליה יצחק שלא יהא אומות העולם אומרים תפלתנו עושה פירות, ואעפ"כ ארז"ל ברכת הדיוט (שאינה אלא בפה) אלא תהי קלה בעיניך.

אמרו (מכילתא דר' ישמעאל, מסכתא דהחדש, פ"ו) כשם שמידת פורענות לארבעה דורות, כך מדת הטוב לארבעה דורות, ת"ל לא-לפים, אי לאלפים שומע אני מיעוט אלפים שנים, ת"ל לאלף דור, לאין חקר ואין מספר. והיינו אלף מלשון אלופו של עולם, פלא עליון שאין לו סוף. וכמ"ש (ב"ר, א, י) רבי הושעיא אומר, למה נקרא שמו אל"ף שהוא מסכים מאלף, שנאמר דבר צוה לאלף דור. ועיין אמרי אמת (ויקרא, תרצ"ב) אל"ף רבתי היא אלף, ואל"ף זעירא היא אחד. ובסוד כך כתיב (דברים, לב, ל) איכה ירדף אחד אלף. כי כאשר דבוק ביחידו של עולם, אחד, אזי ירדף אלף. ועוד אמרו (חגיגה, יג, ע"ב) תניא רבי אומר משום אבא יוסי בן דוסאי, אלף אלפין ישמ-שוניה מספר גדוד אחד, ולגדודיו אין מספר, עיי"ש.

ועיין ספר החשק (ח"ב, ס"ב) ואמנם אומרים ז"ל שיומו של הקב"ה אלף שנה, אין כונתן לומר שיש שם זמנים וכו', רק הסוד הוא דרך שנאמר דבר צוה לאלף דור (תהלים, קה, ח) שהוא לדורי דורים.

צמצום

צמצום חידש גבול. וזהו סוד אלפים אמה של תחום שבת. וזהו עומק מ"ש חז"ל שהתורה קדמה לעולם אלפים שנה. וביאורו, חוץ לתחום של העולם, והבן מאוד. והנה צמצום ראשון הסתלקות אור א"ס אל מחוץ לחלל, צמצום שני הפרסא באמצע גופו של א"ק לצורך הוצאת אור העינים, כנודע. ואמרו (עירובין, מג, ע"ב) תנא, שפופרת היתה לו לרבן גמליאל שהיה "מביט וצופה" בה אלפים אמה ביבשה, וכנגדה אלפים בים. והבן, ים, תחלה הכל היה מלא מימי האור העליון, יבשה, א"ק מתקיים ביבשה. צמצום ראשון בים, צמצום שני ביבשה.

קו

אמרו (זהר חדש, ואתחנן) קו המדה (שורשו קו היוצא מאור אין סוף) מדיד אלף.

עיגולים

סוד עיגול, נעוץ סופן בתחילתו ותחילתו בסופן. ועיין חיי העולם הבא, בהחזרת האלף לחשבון אחד ששמו אלף. ועיין בדבריו באמרי שפר (ח"ג) ודע, כי סוד אל"ף אלף, יורו על חיבור אחד עם אחד הבא אחר אחד.

ועוד. עגל - עיגולים. וכתיב שם (שמות, לב, כח) ויפל מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי איש. והיינו שיש ג' בחינות, פלא, אלף, אפל. ונפלו הפלא והאלף לאפל, חשך. וזהו כ"שלשת אלפין". ועיין תנחומא (כי תשא, ה) וכן בפסיקתא דרב כהנא (כי תשא) גמ"ל דגד, תלת אלפין, וכו' הן אינן תלתי אלפייא חורנייה מה שנפלו בימי העגל. ועיין פרד"א (פמ"ה) וכל מי שהיה נושק את העגל בכל לבו (אל"ף בצורת י"ו לעילא י"ו לתתא עולה לב, כנודע) היו שפתותיו נעשות של זהב, ושבת לוי היו הורגין אותו, עד שנפלו מישראל שלשת אלפי איש. ועיין יין המשומר שכתב, וכאשר עשו ישראל מעשה העגל התעורר החטא של אדם נוח, וזהו רמז אדם נוח גימט' עגל, ואז

ז"א

שש, בסוד עש"ן. מקום - אמרו (פסחים, צד, ע"א) אמר רבא שיתא אלפי פרסי הוה עלמא. זמן - אמרו (סנהדרין, צז, ע"א) שית אלפי שנין הוי עלמא. נפש - כתיב (שמות, יב, לז) ויסעו בניי מרעמסס סכותה כשש מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף. ובמדבר (ב, לב) נוסף שלשת אלפים וחמש מאות וחמשים. ושם (כו, נא) נוסף אלף שבע מאות ושלושים.

ועוד. י"ב גבולי אלכסון שורש לי"ב שבטים. ואמרו (תנחומא, כי תשא) אם בקשת לעמוד על מנינם (של ישראל), טול ראשי אותיות של שבטים ותעמוד על מנינם, ר' דראובן מאתים אלף, ש' דשמעון שלש מאות אלף י' דיהודה, י' דיששכר, י' דיוסף שלשים אלף, נ' דנפתלי חמשים אלף, ז' דזבולון שבעת אלפים, ד' דדן ארבעת אלפים, ג' דגדג שלשת אלפין, ב' דבנימין שני אלפים, א' דאשר אלף, הרי תקצ"ז אלף, אותן שלשת אלפין שנשתיירו הן הן שנהרגו על העגל. ובמלחמת מדין כתיב (במדבר, לא, ד) אלף למטה אלף למטה וגו', שני עשר אלף חלוצי צבא. ושם נאמר על משה ואחר תאסף אל עמך, תיקון ז"א, י"ב אלפים. ועיין שבת (נד, ע"ב) תריסר אלפי עגלי הוה מעשר ראב"ע מעדריה כל שתא ושתא.

נוק'

עיין דרך פיקודך (מ"ע, א, חלק המעשה, לד) ועתה נבא לבאר איזה ענינים בתארי איש ואשה, זכר ונוק', רמיזתם בקדש, איש ואשה מילואם כזה, ל"ף, ו"ד, י"ן, י"ו, ל"ף, י"ן, י', בגימ' שלום, מרמז על הברית שלום המשים שלום בבית, כי כל בשמים ובארץ, דאחיד בשמיא ובארעא. אי"ש ואש"ה במי' לואם, אל"ף וי"ד שי"ן וי"ו אל"ף שי"ן היי בגימ' אלף חסר אחד, הנה בצירוף השלום יהיה בבית אלף, האלף לך שלמה, הוא תכ' לית המספר בהחזרת האלף לאלף והאלף לאלף, והוא סוד אדם אחד מאלף מצאתי.

ועוד. עיין אמרי שפר (ח"ג) ורמז לאלף (גימט') שב"ע ברכות.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

חוזר ומבקש אפילו צדיק אחד שיתלה בש' בילו (וע"י יתקיים ארך אפים). וזהו אלף של ארך. וכאשר חל הקלקול נופל מאלף לעין, כמ"ש (ברכות, לב, ע"א) דבי רבי אליעזר בן יעקב קורין לאלפין עינין ולעינין אל-פין. כנודע בסוד כותנות אור - עור. וכמ"ש (שבת, קג, ע"ב) שלא יכתוב אלפין עינין עינין אלפין. וכן אמרו (מגילה, כד, ע"ב) אין מורדין לפני התיבה וכו', ולא אנשי טבעונין מפני שקורין לאלפין עינין ולעינין אלפין.

ועוד. סנדלפון הוא אריך דעשיה (עיין מהרח"ו בהגהותיו לזוהר בשלח, נח, ע"א). ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"א, ס"ב) שהרי אלף עולה במספר סנדלפון ש"ר האחור, שהם אלף. כי כל עשיה בחינת אחור.

אבא

אלף אות ראשונה של אבא. ועיין זוה"ק (שמות, קלו, ע"א) אמ"ר, כללא דאתוןן ושבילין דנפקין מאו"א, וההיא רישא דנפיק מנייהו דאיהו ברא בוכרא, אלף - אבא. וכד איהו סליק ונחית אתחברת מ"ם בהדי אלף ואיהו אם. ר - רישא בוכרא, כד מתחברן אתוןן כללו אמר, דא נהירו דאבא ואימא וברא בוכרא. והבן שזה אלף של אבא שנע' שהאלפך חכמה, ומכח כך מוליד את בנו שהמלמדו כאילו ילדו, כלומר שורש המור' ליד הוא המלמד. ואלף זו היא בחינת דעת שמחבר אבא ואימא, שהיא סוד אלף, אלף, אלף אכסדרין.

אמא

עיין גר"א (תיקונים, תיקון סט, קטז, ע"ג) אלף היא באימא, אלף בינה. כי תחילת מספר במלכות, אין פחות מיו"ד, ז"א מאה, ובאימא אלף, ובחכמה רבבה. ועיין יהל אור (ח"ב, ט, ע"ג) אלף אכסדרין הן של הבינה בשלימותה (נ' שערי בינה).

ועוד. אמא מקננא בבריאה. ועיין גר"א (לי' קוטים, א"ב, א, לא) אלף מפתחאן בכסא, ושם הבריאה "אל שדי", ובמילואו עולה אלף, עיי"ש.

ועיין גר"א (תיקונים, ז"ח, לח, ע"ג) כל ספי' רה מ"ס אלף שנה.

ועיין אמרי שפר (ש"ב) היות האחד בתכלית ההרכבה בסוד אלף, והאחד בתכלית הפ' שיטות בסוד אחד.

עינים - שבירה

אמרו (ב"ר, כח) אלף דור עלו במחשבה להבראות, וכמה נימחו מהם, ר' הונא בשם ר"א בנו של ר"י הגלילי אמר תתקע"ד, מ"ט, צוה לאלף דור, זה תורה (ונמצא חסר כ"ו בסוד א-יוי, גימט' כ"ו). ר' לוי משום רבי שמואל בר נחמן, ט' מאות ושמונים, מ"ט לאלף דור, זו מילה (בסוד, א-יו"ד, גימט' כ'. ונמצא חסר כ' דייקא).

ועוד. כתיב (בראשית, כ, טז) ולשרה אמר, הנה נתתי אלף כסף לאחריך, הנה הוא לך כסות עינים. ואמרו (מגילה, טו, ע"א) ואמר רבי אלעזר אמר רבי חנינא, אל תהי קללת הדיוט קלה בעיניך, שהרי אבימלך קלל את שרה, הנה לך כסות עינים, ונתקיים בזרעה, ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון סט, ק, ע"ב) כסותה, מס' טרא דשמאלא דאיהו כסות עינים, דתמן עריין לשמאלא, בגין סטרא שמאלא תמן פגימו. ומצד תיקון העינים אמרו (ב"ר, וירא, נב, יב) א"ר יוחנן, עשה לה כסות שיהיו הכל מביטין בה ולא בנויה, כסות עינים שהיא עשויה עינים עינים. רבי ברכיה אמר, עשאה מטרונה (נתן לה בגד מלכות) כסות שהיא מכוסה מן העין. ובתנחומא (שם) יהיו שור מעין שהיא מלכה ומתייראין לתבוע אותה.

עתיק

עיין גר"א (ליקוט ספ"י, כג, ע"ב) ששת אל' פים שנה הוא בדעת שנים קדמוניות. והיינו ז"ת דעתיק שהם סוד ימי הבנין, כנודע שהם ו' ימי בראשית, שמתולדת החטא נעשה כל יום אלף שנה. בבחינת יומו של הקב"ה אלף שנה. וכמ"ש הגר"א (ספד"צ, נד, ע"ג) שבששת אלפים שנה מתנהגים כל אחד ביומו ושעתו לפי הפרטים שהיו בששת ימי בראשית, כמ"ש שם, שתא אלפי שנין תליין בשיתא קמאי.

אריך

ארך אפים. ואמרו (אגדת בראשית, פ"ג, א, ויהי האיש) אדם אחד מאלף מצאתי, מהו כך, אלא כשהקב"ה רואה לדור שירשע הוא

מילון ערכים בקבלה • פרצוף רחל

ולכך יש חשש שינקו ממנה החיצונים, כמ"ש בע"ח (של"ד, פ"א, מ"ב. ושכ"ה, דרוש ה). וטעם נוסף כתב שם (שער לב, פ"א, מ"ת) כי עצם מעצמיו ולכך חושש לתקנה.

ובנסירה נסרים, ז"א מרחל, וכמ"ש בע"ח (שער כט, פ"א, מ"ב) וז"ל, ואח"כ בעת הנסירה, מתחברות שתיהן (לאה ורחל) יחד בפרצוף אחד, ע"י שנכנסו נה"י דאמא בתוכם, ונמצאת גם רחל עולה אב"א עד כתר דז"א, ע"י התחברות עם לאה, ואפשר שיתלבש רחל בלאה, וצ"ע, עכ"ל (ופעמים רחל נקראת מרים, ופעמים נקראת חוה).

ועיין בע"ח (שער ל, דרוש ו, מ"ב) וז"ל, ובזה תבין כמה מיני פרצופים יש ברחל או עד חזה (שזה אף מקום יציאתה), ופעמים רגלי לאה אינם נכנסים ברחל, ותופסת רחל מקום לאה הנ"ל. עיין שם (שער לח, פ"ג, מ"ת). או עד הדעת (שתופסת מקום לאה), או עד הכתר (שזה זמן שלמותה), והם "פרצופים גמורים", זה תוך זה, וכולם רחל בהכללם בפרצוף אחד, עכ"ל.

ובביאור קומת רחל עיין בהרחבה בשער ל"ד, פ"א, מ"ב. ודו"ק מהדברים לעיל שיש בחינות נוספות בשיעור גודלה ומקומה של רחל. ועיין עוד שם בשער ל"ח, פ"ג, מ"ת.

והנה בניינה של רחל מכח אור חוזר. וכמ"ש בע"ח (שער לב, פ"ה, מ"ת) וז"ל הב' חסדים המגולין הניתנים ג"כ לרחל, אינן ניתנים אליה עד שירדו תחלה ביסוד דז"א, ואח"כ עולין משם בסוד אור חוזר, ואז ניתנים אל רחל. ועיין עוד שם שער ל"ז, פ"ה, מ"ת.

ובמהות רחל (עיין ערך לאה), נתבאר ברמח"ל (כללים ראשונים, כלל לב) וז"ל, רחל היא שורש התחתונים לפי ענין מעשיהם, המשתנית במצביה לכל התחלף ענין התחתונים בזכותם, ועיקר ההנהגה תלויה בה, והיא עקרת הבית, והזווג העיקרי בה, עיי"ש. ועיין עוד ערך נוק'.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ז"ל העץ חיים (שער הכללים, פ"י) יצא רחל מאחורי דז"א, אב"א, מהחזה ולמטה, כי שם נשלם יסוד אמא, והאור שלה יוצא לחוץ, וכו'. שם זה של קנ"א (מילוי שם אהי"ה בהי"ן) שהוא גימט' קנ"ב, הוא נוקב ויוצא אור לחוץ רחל באחור ז"א, כי שם מקומה, והיא נקראת ה' תתאה, ואז נתחבר נקב זה עם ה' תתאה ונעשה נקבה באחורי ז"א, עכ"ל. ונקראת עלמא דאתגליא, כי נמצאת במקום גלוי, כמ"ש שם (שער כג, פ"ד, מ"ת).

והבן שמקום "יציאתה" הוא בחזה דז"א, אולם לא תמיד זהו מקומה. כי בקטנותה נעשית נקודה ויורדת לבריאה, עכ"ל. ועיין עוד שם (שער לב, פ"ז, מ"ת). ופעמים נמצאת ביסוד דז"א. ופעמים איהו בנצח ואיהי בהוד (ע"ח, שכ"ט, פ"ה, מ"ב). ופעמים עולה למקום חג"ת. עיין עץ חיים (שער לג, פ"ה, מ"ת).

ופעמים תופסת כל קומת לאה, וכמ"ש בעץ חיים (ש"ד, פ"ג) וז"ל, שלפעמים עולה רחל להיות בכל פרצוף ז"א. ולכך לפעמים אף לאה נקראת רחל כמ"ש שם (שער ט, פ"ז) וז"ל, רחל עלאה שהיא לאה ויעקב ונוק' רחל תתאה, עכ"ל. (ופעמים נקראת שרה מצד נפילת אחורי או"א למקום נוק', עיין שם בשער י"א, פ"ח, מ"ת). ועיין עוד שם (שער יט, פ"ז, מ"ת) וז"ל, כל מחצית העליון של רחל, נקרא ע"ש לאה, עיי"ש. ועיין שם (שער יט, פ"ט, מ"ב) וז"ל, והנה דוגמת או"א הם ז"א [ורחל] השוין בקומתן. ודוגמת יש"ס ותבונה, הם יעקב ורחל הקטנים מחזה דז"א ולמטה, עכ"ל. ועיין עוד בהרחבה בערך יעקב, שם נתבאר בהרחבה בחינת יעקב ורחל הקטנים, ויעקב ורחל הגדולים.

ופעמים גדילה ככל קומת ז"א, ותחלה באחור ואח"כ בפנים. וכמ"ש בע"ח (שער כ, פ"ט) וז"ל, והנה בהיותה בסוד אחור בשוה אליו אז האיר בה בחינת הגבורות דב"ן דב"ן וכו'. אח"כ בחזירתם פב"פ אם לא גדלה כמוהו, אז הוא זווג יעקב ורחל, וכו', אמנם כשנגדלת כמו הז"א לגמרי פב"פ, אז לוקחת החסדים, עיי"ש. והטעם שתחלה היתה אב"א, מפני שהיא בעלמא דאתגליא כנ"ל,

כדי לקבל את המילון מההתחלה, אנא בקש לכתובת info@bilvavi.net

אנציקלופדיה מחשבה

חולון יום ד' 20:30

משפ' אליאס

רח' קדמן 4

לפרטים 050.418.0306

הרב איתמר שוורץ

אנציקלופדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

ישיבה ראשית חכמה

רח' בן ציון אטון 8 הר

חוצבים

ישראל 073.295.1245 ■ USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829

שאלות בכל תחומי החיים יתקבלו בברכה בכתובת rav@bilvavi.net

או בפקס: 03-548-0529 [בשליחת שאלה בפקס, במספר הפקס שאליו תוחזר התשובה,

נא לציין מספר פקס שזמן תמיד, או את מספר התא-הקולי של הפקס]